

SVETEGA PISMA

· SGODBE

IS STAREGA

INO

NOVEGA SAKONA.

PERVI DEL

SVETEGA PISMA SGODBE

IS

STAREGA SAKONA.

Na svetlo dal

P e t e r , D a i n k o ,

Gradske škofie dühovník.

V' Radgoni

v' Alojs Wajzinger'ovemi knigíhí.

1 8 2 1.

SVEETEGA PISMA

EGODEN

IS STARIHA

IMO

NOVEGA SAKONA

S' dovolenjom Zefariko-Kralovega
sprednega pregledifha knishnega.

Sartori m. p.

V' Bezbi 15. Januara 1820.

3660 / 1

9-6049

27.3.1957

Svetega pisma

sgodbe

is starega ino novega sakona.

Rasloshenje.

Kniga, is kere so nasózhne sгодbe vsete, je f' pripomózhjo svetega Dúha s kos svete moshe spifana, ino se velí sato sveto pismo.

Ono se raslózhi vu stari ino novi sakon: prvi nam kashe sгодbe od stvoritbe do Kristufha, drugi od Kristufha do spozhétka njegove zirkve; kaj pá se je po tém sгодilo, naš vúzhijo sгодbe Jesufhove zirkve.

Pervi Del.

Svetega pisma

sgodbe

is starega sakona.

Pervi zhas.

Od stvoritbe sveta do Abrahama.

1. Svet ino njegova starost.

Nebo, semla, ino svún vsegamogózhnega Boga vse, kaj je na nebi ino semli, se velí svet.

Svet je né od vék; kajti le Bog sam je vezhen (bres sazhetka ino konza) néti od samebe, né tüdi nagódnno, da nizh ne postane od samebe, ali nagódnno; te-

mozh, Bog ga je pred štirijsero létami prej, kak jih štremo od Kristufhovega rojstva, is nizhega, bres vse pripomózhi, fkos samo svojo volo naredil, ino se sato sove stvoritel sveta.

Ravno, kak rasumno opravílo ovádi rasumnega zhlovéka, tak fklenemo ino se vúzhlímo is zhüdovitnega sveta Boshjo mudrosti.

2. Stvoritbe zhas.

Bog bi snal na svedózhtvo svoje vsegamogózhnosti zeli svet na ednok stvoríti; isvolil pa si je po svoji mudrosti fhest dnevov sa stvoritbo, ino sedmi den je posvetil sa Saboto, svetek, ali pozhítek, na dokelizh je ne obernal njegov sin k' opomíni svojega vstanenja, fkos apostole Saboto na nedelo.

Ednako tüdi mi fkos fhest dnevov delajmo, sedmi den pa se od teshazhkega opravíla pozhívajmo, ino flúshmo Bogi.

3. Stvoritbe réd.

Pervi den je stvoril Bog nebo, semlo vodo, srak ino svetlobo; drúgi den tverdevino med sgorno ino spodno vodo; tretji den je raslózhil vodo od semle, ino prezi se trava ino drevje selení, ino sad rodí; fhterti den je stvoril funze, mefez ino svesde; peti den ribe ino vtizhe; fhefti den vse stvari na semli, ino sadnizh zhloveka sato, naj bi she vse potrebe svojega shivlenja najshel.

Kakti je Boshja mudrost vse zhlovekove potrebe na prej stvorila, ino po tém zhloveka naj imenitnesho stvar, tak fi pripravljamo túdi mi od dneva do dneva vse predidózhe potrebe sa svelizhanje svojih dúsh.

4. Postanenje pervega zhloveka.

Pervega zhloveka je Bog napravil is semle, ino ga je oshivel fkos vsapnenje sebi pripodobne, to je, rasumne, svojvolne, nevmerlive k' nedushnosti ino vezhnemi svelizhanji sporózhene dúshe;

Poshtüvajmo sato sebe ino vsakega zhloveka; kajti nafhe dúshe so Bogi spodobne.

5. Imé ino stan prvega zhloveka.

Bog je dal prvemu zhloveki imé Adam (is semle napravljen) ino ga je postavil v' Paradish (jako lepi ógrad) tam ga po tém püsti možhno saspáti, vseme is njega rebro, ino jèmi pridrüshi tovarshizo, s' iménom, Evo, (mater shivih). Oba sta se veselila nad svojim frezhnim stanom, da sta iméla vse, kaj je smisliti, svün f' prepovedanega dreva, kerp je sposnanje hujdega ino dobrega, ne jesti; ali ne je bilo njüno veselje stalno; kajti fkos hujdega düha v' spodobi kazhe, saspélana njegova shena je sakushala fad prepovedanega dreva, ino ga dala tüdi svojemi moshi; tak prelomita Boshjo sapoved, se sato saversheta is Paradisha, shivíta teshko, ino sta odsdaj vmerliva na teli, ino pogüblena v' düfhi, ino fkos njüni préstop tüdi ves zhlovezhji narod.

Opomínjajmo se, da bomo prah postali, ino is pregreshenja prvih starshov podvüzheni Boshje sapovedi sdershavajmo bole svefsto kak oni; kajti fkos grehe polek samsebe tüdi blishnega sappelamo.

6. Boshja milost nad grešnim zhlovezhtvom.

Bog pa je fkasal vsemi pogüblenemi zhlovézhjemi narodi pomilenje, ino je obezhal Divizo, kere semen bi naj kazhi glavo rasdrúsnulo, ino pomenil f'tém svojega sina, ker se je imél is Marie k' odrefhtvi vsega zhlovézhstva naroditi.

Po Boshji milosti proti grešniki se vüzhmo zhloveka is nevíl refhiti.

7. Adamovi otroki.

Adam je narodil is Eve mnoge otroke, med totimi so v' svetemi písmi le trije imenitni: Kajn, Abel, Set. Abel je pafel ovze ino shivel poboshno; Kajn pa je oral semlo, ino se fkasal hujdoben. Oba prineseta enkrat Gospodi aldov, Abel f' zhiftim ferzom, naj lepf ho svoje zhrede, Kajn f' hujdobnimi mislami naj boshného svojega silja; ino Bog se na tó fkashe dovólen s' Abelom, nedovólen f' Kajnom.

Slúshmo f' zhiftimi mislami ino se vfo mozhjo Bogi, ovázhi se jèmi ne dopadnemo.

8. Kajn, vmoritel svojega brata.

Kajn, namesto, da bi se po Boshjemi opomíni poboljšal, ino drúgozh boljši aldov Gospodi prinesel, se je satém nad svojim bratom rasferdil, ga posove na pole ino vmorí, potém odbeshí ino pohája nemíren v' vešti, vedoZh se kašhtige vrednega, ino bojézh, da bode se jémi ravno tak sgodilo, kak je svojemi brati vzhinil; ostal pa je po Boshji voli v' vešti nemiren dugo shivéti ino je f' tem od Boga bil vezh tesháven, kak, da bí v' kratkem mogel vmreti. Porodil je tüdi mnoge otroke, kerí se v' svetemi písmí sovejo zhlovezhji (hujdobni) otroki.

Varvajmo se všéga Krivozhínenja, kajti hujda vešt je strašna tesháva sa zhloveka, teliko strašnešha keliko dushe terpí.

9. Adamov sin Set.

Po Abelovi smerti se je Adami narodil Set, poboshen, Boga bojezhni otrok, kerí je sato tüdi pervi ozha Mesiašhovega pokolenja postal, ino njegova deza so dobili imé: otroki Boshji; f'tovaršhili pá so se f' zhlovezhjimi (hujdobnimi) otro-

ki, ino porodijo hujdobno dezo, po kerife vfi svün nekih strašno pohujšhajo, tak, da je Bog sklenul s' potópom kashtigati svet, ino toto svojo naprejšvsetje rasodéne Noeti poboshnemi Setovemi Sini s' poveljenjom, naj lüdem pridózho kashtigo nasvezhava, velel pá jèmi je túdi sra-ven zhasa barko (veliko ladjo) delati, v'keri bi on, ino njegovi, ino mnoge stvari dojdozhega pogübljenja se ref hili.

Ne odstavlajmo prilik, skos kere naf Bog na pokoro sove, ino vezhne-ga pogübljenja ref hiti zhé.

10. Potóp.

Noe je túdi sazhél po Boshji sápo-vedi barko delati, v' petstotnemi leti svo-je starosti, ino jò je po stó letah dode-dal; teliko zhasa je zhakal Bog na po-bolshanje hujdobnih; ali ne so se pover-nuli; sato je velel Noeti s' njegovo she-no, s' tremi fini Semom, Kamom ino Ja-fetom ino s' njihovimí shenami, ino se vsem, kaj je htel ref hiti, v' barko stopiti, dveri so se saperle, ino is semle ino ne-ba je v' shtiridesetih dnevih ino nozhah prishlo desha ino s' fhiroma vode, ino nastopilo petnajst laketov vishe vseh bre-

gov, ino semla je ostala bliso zelo leto sajeta, dókelizh se je vse pokonzhalo svün Noeta, ino kaj je bilo s' njim.

Tak strahno kafhtiga Bog greshnike, na kerih pokóro dugo sobstonj zhaka, ino tak zhüdovitno sdershí pravizhnega.

II. Dokonzhanje potópa.

Po sto ino petdesetemi dnevi je poslal Bog mozhen topel veter, ino sedmi mesez po potópa sazhétki se je vstavila Noetova barka na Armenfkemi bregi, ino ne dugo potém, kak hitro je semla she bila obsehnjena, je tüdi on stopil is barke se vsem, kaj je bilo s' njim, ino je prezi opravlal Bogi na hvalo aldov, ino se jèmi je s' tém tak dopadnul, da je obezhal nikoli vezh s' ednakim potópom—sveta ne kafhtigati, ino na opomín tega obezhanja bodi deshovni rog.

Vse, zhega se vshivamo, je Boshji dar, njemi sato davajmo hvalo, ino tüdi na nami bode imel dopadnenje.

12. Noetovo shivljenje po potopi.

Noe do potópa s'heft stó let star, s'he je po potópi tristó ino petdeset let shivel, ino bil vinogradár ino orazh. Enkrat se je njegov sin Kam njemi posmehával, ino ga sa slabosti volo framotil, Kamova brata Sem ino Jafet pa sta se rafumnél'ha fkasala, kajti pos'htüvala sta svojega ozho, ino njegovo slaboto sakrívala; na tò je Noe Kama ofiro opomenul, Sema ino Jafeta pa jako pohvalil.

Vüzhmo se s' tega Boshjo sapoved, pos'htüvati ozho ino mater, ino sakrivajmo njihove slabosti.

13. Babel, ali, jesikov smozhenje.

Prezi po potopi so se Noetovi fini tak možno obródili, da jim je pretesno sazhélo biti, dushe v' kúp'bivati, sebrali so se sato na Senearfkemi poli govorézh: Prej, kak se ras'hirjati moremo po deshélah, si postavmo na opomín svojega dosdajnega vkúp'bivanja mesto ino türen, kerega verh bode do neba segnul, ino od vseh franov viditi, ino v' njemi, zhi kda itak potóp pride, se bomo res'hili; ino sazhéli so tüdi s'kerbno sidati, ino so na

svojo she jako visoko sidino ne malo prevsetni bili; Bog pa, ker prevsetnost vseli sametava, je njihovo delo, da so po svoji ino ne njegovi voli tó vzhinili, s' tèm sanizhal, da je njihov dosdaj edini obzhinski jesik tak smotil, ki so eden drügemi ne vezh rasumeli, ino sato od sidanja henjati ino se po deshélah rasfhirjati mogli; mesto ino türen od njih sesidan pa je dobil imé Babel (smozhenje).

Zhlovezhje dela bres Boshjega dovoljenja so vseli nefrezhne; delajmo sato vse s' Bogom, ino se ne sanahajmo na samfé.

Drügi zhas.

Od Abrahamama do Mojsefha.

14. Abraham na fredí hujdobnih pravízhen.

Kak so se ljudje po potópi možhno obrodili, so posábili na pravega Boga ino hujdo shivéli. Molili so sunze, mesez, svesde, stvari, ino zelo neshive rezhi, liki pravega Boga; le Abraham is Semovega pokolenja, Tarov sin v' Urškemi mesti

na Kaldefkem je bil pravoveren ino pobóshen zhlovek, svesti rasfhirjävavez ino sdershávavez prave ino zhiste nabóshnosti; k' njemi pà je sato Bog tüdi rekel: Hodi is fvoje domovíne od svojih snanih v' deshélo, kero ti pokashem, ino tam bos h ozhák imenitnega lüdfiva, Bodi blagoflavlen ino fkos te ves narod na semli frezhen. Totemi Boshjemi poveljenji se fkashe Abraham pokóren, ino se taki s' vfemi svojimi napóti, ino Bog ga vpela na Kanaánfko, v' naj lepšho deshélo rekozh: Glej! toto semlo tebi ino tvojim otrokom dam.

Tak se sadersháva Bog proti zhloveki, kerí le na njega, pravega edinega Boga, verva, ino poboshno shiví.

15. Abrahamova mirovitnost.

Abraham je na Kanaánfkem po Boshjemi obezhanji frezhen shivel; bil je pastír, od Boga s' mnogo shivino obogáten. Enkrat so se Lotovi ino njegoví pastíri svadili; pri tém se je fkasal on jako miroviten rekozh: Dragi Lot! s' edne kervi fva, ne svadva se, seberva si rajš hi vfaki svoj fran, kak ti zhéfh; ino Lot si je svolil lepšhi fran, del okoli Sodom-

fkega ino Gomorfkega mesta, ino Abraham je bil dovolen.

Vúzhmo se f' tega mitovitnost proti blishnemi to je vsakemi zhloveki.

16 Sakonzhanje Sodomfkega mesta.

Sadomzi, med kerlmi je sdaj Lot shivel, so bili tak veliki gresniki, da je Bog fklenul, je strafhno sakonzhati, ino je toto fklenenje Abrahami fkos angela rasodel. Abraham je profil sa mesto milost, ino Bog je tüdi obezhal, zhi bi le deset pravizhnih v' njemi bilo, ali neti deset jih je bilo, sato je popretenje spunil, ino famo k' Loti dva angela poslal, naj bi njemi k' frezhi rekla, da se jüter mesto sakonzha. Drügi den vünpelata angela Lota, Lotovo sheno, ino dvě zheri f' povelenjom, se ne ogledati; kak hitro fo s' mesta, padne gorezho shveplo s' neba, ino poshge Sodomo, Gomóro ino fhe drüge blishne mesta se vsem v' njih. Lotova shena pa, da je angeli nepokorna bila ino se ogledala, je prifhla ob shivljenje, ino postala na grüdo foli.

Varvajmo se greha, ino vseli bode Bog tüdi s' nami; zhi pa smo v'

grehih, se prevéno bójmo njegove
kaf htige.

17. Abrahamova pokornost.

Enkrat je skúshával Bog Abrahama, jeli bi jèmi pokoren bil, túdi te, zhiteshke rezhi od njega terja, ino jèmi veli sato njegovega edinega lüblenega sina vmoriti; ino Abraham mislizh, da Bog nizh bres mudrega sroka ne vzhiní, je túdi-k' redi bil zelo svojega lüblenizha Bogi srozhiti. She je leshal Isak na altari, she je potegnul Abraham, ozha proti fini, mezh, she samahnul; ali sraven tega rezhe angel: Ne vzhini, Bog je she dovolen, da vidi, ki se ga možno bojísh, keritoliko pokornost proti njemi skashesh, ino sato ne terja tega aldova. Bog ga je na to blagoslavil, ino jèmi obezhal, da bode is njegovega pokolenja eden vse narode ofrezhal.

Zhi ravno nam je she enkrat tak teshko, Boshjo volo spuniti, jò spúmmo, ino posrezhal bode nas Bog.

18. Abrahamovi otroki.

Abraham je imél le fina Isaka; Isak pa je poróдил Esava ino Jakoba. Esav, kda je enkrat gladen is stvarilo-ova domo prifhel, odá pervorodnosti pravizo sa lezhino hrano svojemi brati Jakobi; vzhinil je to v' naglosti, fkoró potém ga je grivalo, ali sobstoj.

Ne vzhin' mo nizh, kaj prej dobro ne premislimo.

19. Jakobovi otroki.

Jakob je imél dvanajst finov, po kerih se je zelo Israelfko, ali Shidovfko na dvanajst stanov raslozhilo. Njegova naj mlajsha dva fina sta bila Joshef ino Benjamín. Joshefa je ozha posebno rad imél, da je med vfemi naj svestélhi bil; ravno sa tega volo pa so ga njegovi brati túdi terdno sovrasili, tak, da so fkle-nuli ga vmoriti; pogodili pa so se pose-nej, ga rajshi dalefhnim kúpzom odati, njegovo súkno pa okervaviti, ino ozhi rezhti, da ga je divja stvar rastergala.

Vúzhmo se s' tega, kak dalezh ne-
vofhliovost sapéla zhloveka, ino

ne odmetavajmo blisnega, zhi je
svestehi ino poboshnéhi, kak mi.

20. Joshef na Egiptofkem.

Joshef dalešnim küpzm odan, je
prišel na Egiptofko k' Putifari, krala
Faraona dvorniki ino vojske poglavari,
ino, da je svojemi Gospodi svesto slúshil,
jèmi je dobro fhlo, kajti sa dobre lüdi
Bog povfodik fkerbí. Enkrat ga je Puti-
farova shena htela na greh sapelati; ali
Joshef vedoZh, da se Bogi greh ne do-
padne, je ne dovolil, ino rajshi odifhel;
shena fkos tó oframotena je hitro rezh
obernula, ino pravila, da je Joshef njo
htel sapelati. Putifar jà je verjel, ino ga
sato v' voso djal.

V' prilikah k' grehi imejmo Boga preč
ozhmi, ino bodmo pripravleni raj-
shih vse terpéti, kak grefhiti.

21. Joshef nedushno v' vosi.

V' dnevih Faraonovega kralúvanja
fo lüdem fenje dostia valale; kajti mislili
fo, da vsaka fenja kaj pomeni, ino mno-
gi fo se sato smajshli, ker fo ifkali fenje

túdi raslagati, zhi ravno ne refnizhno, da fo si le bogato flüshili; Bog pa, kerí vse na dobro ravna, je dal Joshefi mozh fenje refnizhno raslagati, ino on je túdi nekím s' red sobo v' vosi sapertim njihove fenje rasloshil, ino spunilo se je po njegovih besedah. Kralovemi peki, keremi se je senjalo, da je tri korbe na glavi nesel, ino se is sgornega vtizhi hranili so, je rekel: Kres tri dneve te kral obéfi, ino vti-zhi bodo se s' tvojega mesa hranili: Kralovemi natakázhi pà, keremi se je senjalo, da je is treh rosg grosdje shmikal, ino krali natakal, je rekel: Kres tri dneve bofh drügòzh pri krali v' flüshbi, ino kda bofh tam, profi sa mé, naj mè túdi is tote temnize refhi. Oboje se je sgodilo; ali natakázh pà je na Joshefovo prof hujó posabil, ino Joshef s'he je odsdaj dvé leti v' vosi oftati mogel. O kak nehvalen je bil proti Joshefi.

Ne posabmo nikoli proti tistim, kerí naf v' teshavah odshalúvajo, hvakni biti.

22. Joshef is vose vset ino svifhan.

Dvé leti potém se je Faracoi krali senjalo, da je vidil is Nilfke vode per-

vizh sedem tüzhnih, potem pa sedem flokih krav isíti, od kerih se tüzhne pojejo, ino pervizh sedem lepih, na to pa sedem boshnih latov, ker lepe pojejo, ino nikdo jèmi je ne snal tote fenje isloshíti; sdaj se je nehvalni natakázh opomenul Joshefa. Kral ga prezi posove, ino Joshef jèmi fenje tak rasloshi: Sedem tüzhnih krav ino lepih latov pomèni sedem dobrih, sedem flokih krav ino boshnih latov pa sedem nerodnih let, ino fhe k' tém mudro poveljenje pristavi, naj si kral rasumnega mosha isifhe, ino od rodnih let filje f' hrani, naj bi se v' gladi imélo kaj vse ti. To se je Faraoni jako dopadnulo, ino si je Joshefa sa pripomozhnika k' tem svolil, ino jèmi fkerb sa filje po zeli deshéli prek dal.

Vüzhmo se verjèti, da tüdi v' dugih shmetnih teshávah, zhi smo poboshni, Bog ne henja biti nafh naj dobrotlivneshi ozha, ino da enkrat gotovo pride den, kdé naf, ob keliko poterplivneshi se fka shemo, ravno ob teliko bole svifha ino posrezha.

23. Glad na Egiptofkem ino
Kanaánfkem.

Kak je Joshef krali senje isloshil, se je tüdi sgodilo. V' dobrih letah je naküpúval filja, hujde fo se priblishàle, ino od vsakod pridejo k' njemi po filje. Tüdi na Kanaánfkem pri njegovemi ozhi je glad postal, ino prifhli fo brati k' brati po froshek. Joshef je nje taki sposnal, oni pá njega ne; snal bi se on sdaj nad njimi odserditi, ino ne se je, temozh je jè f' filjom jako podaril.

Zhinmo tüdi mi ravno tak zelo svojim
fovrashnikom dobro.

24. Joshef se da svojim bratom v'
snanje.

Kda je Joshef svoje brate she neko-krat v' srah postavil, kak da bi nje sa hujdobe volo kashtigati htel, ino oni med sobo pogovarjali fo, da se jim povrazha, kaj fo nad Joshefom vzhinili, je njegova lübvav tak shgezho proti bratom sagoréla, da se je njim v' snanje dal, rekózh: Ja sem Joshef, vafh brat, kerega ste dalefhnim küpzom odali; Bog pa me je v' moji nedushnosti svifhal, ino k' va-

fhi ino mojega ozhé, ino dosta lüdstva
frezhi sa telikega oblaftnika fem postavil.
Idite hitro domo ino priti vfi s' ozho ino
pohifhtvom red ino fkerbel bom sa val;
kajti glad bode fhe dugo terpel.

Lúbmo svoje starfhe ino brate zelo tè,
kda fmo v' imenitnefhemi ftani,
kak oni.

25. Joshefov ozha posvan na Egiptofko.

Kak hitro fo povedali fini ozhi, da
fhe Joshef shiví, ino pomozknik pri kra-
li Faraoni na Egiptofkem je, se je Jakob
njegov ozha možno rasveselil s' gore-
zhim poshelenjom fhe le enkrat svojega
lüblenega Joshefa viditi prej kak vmerje;
v' nozhi potém jèmi je Bog v' senjah re-
kel: Ne boj se, ~~iti~~ na Egiptofko; tam
bode ti dobro, ino tvoji otroki bodo ime-
nitno lüdstvo; ino na to se je napotil.
Gda pà je Joshef svojega ozho sagledal,
priti, k' njemi beshí, ga obime ino küfh-
ne, ino se od veselja jozhe. Ozha pa re-
zhe: Sdaj rad vmerjem, da fem te le fhe
enkrat vidil. Sin je potem ozho k' krali
pelal; kral se je veselil tak svestega fina
ozho sposnati, ino je njemi ino njegovim
finom Gesenfski (lepi firan) deshele dal.

Dobrih staršhov ino otrokov ljubav ne
vgafne, zhi ravno se dugo ne vi-
dijo.

26. Jakobova smert.

Kda se je Jakobova smert približa-
vala, je posval svojega sina Joshefa ino
rekel: Ja vmiram, Bog pa bode s' vami,
ino bode val nasaj v' domovino val hih
staršhov vpelal. Potem je tudi she vse
ove svoje sine blagoslavil, ino rekel: Kda
vmerjem, me na Kanaánskem pokopajte;
ino Joshef je svojega ozhé volo tudi
spunil.

Spunmo svojih staršhov volo she tudi
tè, kda so she mertvi.

27. Joshefova smert.

Kda je Joshef she na smertni posteli
leshal, rezhe svojim bratom: Ja vmerjem,
Bog pa bode val obarval ino nasaj v'
valhim ozhakom obezhano domovino
pelal; kda tá idete, tudi moje kosti f'
fobo vsemte; ino na to se je lozhil v'
terdemi vervanji ino vujpanji na Boshjo
obezhanje, ino vsi so se sa njega jokali.

Po Joshefi se vüzhmo poboshno shiveti, ino ravno, kak on, bomo frezhno vmerli.

Tretji zhas.

Od Mojsefha do sazhétka Israelfkih kralov.

28. Pregarjanje Jakobovih finov na Egiptofkem.

Po Jakobovi ino Joshefovi smerti je vseh Shidovov stan na Egiptofkem bil pun sharkih nevól; kajti kral Faraó, kda je vidil, da se Shidovstvo možno obrája, se je bojal sa svojo kralestvo, je jè sato strafhno teshávil s' sidanjom ino drüгим shmetnim delom ino fhe je polek tega sapovedal vfo Shidovfko dezo moshkoga spola v' vodo smetáti. Sraven tega zhása je Jakobet poboshna svefiamati porodila fua, ino ga tri meseze satajila, kda pa ga je she ne vezh satajiti mogla, ga je v' spleteni ofmoleni kofhári na Nil med terstje djala mis' lizh, da bode se, sna biti, po Boshjemi ravnanji nekdo nad detetom smilil. Ino nagodilo se je, da ravno Faraonova zhí kre vode pride,

ino kosháro na kraji Nila med terstjom sagleda, prezi velí svoji dekli jò vünvseti, ino najde odvishe lepo dete, kero se je milno jokalo, ino ga pomilüva rekozh: „Israelfko dete je”; kda to detetova sestra od dalezh vidi, se ne bojí k’ kralovi zheri stopiti s’ opitanjom, jeli bi flobodno Shidovko prisvala, da bi ga nadájala; ino kralova zhí dopüstí. Sdaj taki deklizh s’ veseljom beshí po mater, mati pride ino dobí dete, naj ga sredi: S hvalo proti Bogi, ino veseljom ga je vsela ino redila, potém pà ga je kralovo zhí kak sa svojega fina gorvsela, jèmi dala imé Mojsefh (is vode vset) ino ga püstila podvüzhiti vu vseh njemi potrebnih rezhah.

Hvalmo Bogi, tüdi naf je v’ mnogih nevarnostah is mladega obarval.

29. Mojsefh ofloboditel Israelfkega lüdstva is Egiptofkih tesháv.

Shtirdefet let je bil Mojsefh v’ krala Faraona dvori, ino potém, kda je veksho lü bav nad svojimi teshavenimi deshélniki, kak proti hujdobnim Egiptonzom kasal, so ga Egiptonzi iskali vmoríti, ino je

sato is Egiptofkega na Madianko odifhel, ino tam fhtirdefet let dühovnika ino deshelfkega fprednika Jetrona ovze pafel. Enkrat je na pafhi pri Horebfkemi bregi vidil fhipkov germ goréti, ino ne sgoreti, ino v' gorezhemi germi ga je Bog k' febi sval, opomínozh, naj se ne priblisha nazhi, da süje obüvalo svojih nóg; kajti mefto, na keremi ftóji, je fveto, ino jemi nató rezhe: Vsemi svojega brata Arona na pomozh ino idi krala Faraona poprofi, naj odpüfti Israelfko lüdfivo is svoje flúshbe ino deshéle, ino Farao je ne dovolil. Na to je Mojsefh fkos Boshjo pomozh ftrafhne zhúdeshe delal: Vergel je pred njim svojo palizo na tla, ino na kazho je postala, priel jò je ino drúgozh je paliza bila. Istegnul je svojo roko is nader puno gób, ino prezi potém drúgozh ozhifheno, ali kral se je tega ne vftrafhil. Verh tega fo vode na kerv postale, ino ribe konza vsele, merfke shabe Egiptom oblegle, komari kraleftvo napunili, fhkodlive mühe se možhno oplodile, ftrafhni mosoli na zhlovezhjih ino shivinkih shivotih fo se kasali, velika kúga ino pómor fta postajala, tozha je pobivala, ino kaj je nahála, fo kobilze vjele, trí dneve je grosna tema bila, ali polek tega je kral terdokoren oftal, ino Israelzov ne odpüftil.

Nató f'he je opolnozhi sobhodil angel Egiptom, ino f' Faraonovim sinom sazhétizh pomoril vfo pervorojeno Egiptofko dezo ino shivíno. Israelzom pa je velel Bog f' kervjo vüsemfhize pomasati strügo svojih dvér, ino kde je angel toto snamlenje najshel, je pervorojenim ne fhkodil. Po tém je velel Farao Mojsefhi iti s' Shidovfkim lüdfvom is Egiptofkega; kak hitro pa fo Israelzi odifhli, je krala grivalo, se napoti sa njimi, je dojde pri ardezhemi morji; bila je tema, ino bili fo sdaj Shidovi med dvema velikoma bregoma, med morjom ino Faraonom, v' naj vekfhi nevarnosti; Mojsefh pa je ftegnul roko kres morje, ino morje se je raslozhilo, ino s' obü franov bilo kak sid, ino fhel je s' lüdfvom fkós, Farao sa njim morje se sa Israelzi fklene, ino potopil se je Farao ino njegova vojska.

Bogi vfegamogozhnemi se zhlovek ne samore proti postaviti; pravizhnega on refhi, grefhnika kasktiga.

30. Boshji zhüdeshi fkos Mojsefha v' püfhavi.

Kak fo Israelfki otroki prek morja bili, se se v' püfhavi (nerodnemi frani)

vfelili. Sa hrano jim je Bog daval mano, kera je v' nozhi s' neba nakapala, ino bila spodobna flani; vsi so jo mogli pred funzhnim prihodom brati, sa pitvo pa so dobili vodo is pezhíne.

Ravno tak zhúdivitno túdi naf Bog hrani.

31. Boshje sapovedi ino nesvestost lúdtva proti njim.

Israelzi fo v' púfhavi do Sinajfkega brega prifhli, ino na tistem je Bog Mojsefhi velel: po treh dnevih, kda se pifhavka gláfí, bodi vfo Israelfko lúdtvo okoli brega, kak na veliki svetek pripravleno. Tretji den se je blifkalo, ino germélo, megla je odevala breg, glasno se je trobentalo, ino vfo lúdtvo je stalo v' strahi, ino Bog je govoril glasezh: Ja fem Gospod tvoj Bog Israel, kerí fem te is teshàv v' Egipti oflobodil ino ti sapovem:

1. Verúvaj na edinega Boga.

2. Ne vsemi po nevrednem Boshjega iména v' vúfta.

3. Sveti nedélo.

4. Poshtúvaj ozho ino mater, da dugo shivifh, ino ti dobro gre na semli.

5. Ne vmori.
6. Ne prešheftúvaj.
7. Ne kradni.
8. Ne govori krivega svedozhtva proti svojemi blishnemi.
9. Ne poshéli svojega blishnega shene.
10. Ne poshéli svojega blishnega glešhtva.

Obezháli so Shidovi vse, kaj jim je Bog rasodél, spuniti, alipa fkoró na tó so Boshje sapovedi prelamali, ino po svojih shelah shiveli, nehvalni proti Bogi, sato pa od Boga túdi kafhtigani.

Boshje sapovedi so túdi nam k' frezhi, ino svelizhanji, spunmo je sato, da ne bomo túdi mi od njega kafhtigani.

32. Mojsefhova smert.

Mojsefh stó dvajsti let star, je v' obezhano deshélo ne príshel, da je le enkrat, kde je na nejgov vdarek po pezhíni ne k' redi voda pritekla, v' vujpanji na Boga popúštil, ino sato ga je Bog f' smertjo v' púfhavi kafhtigal; kajti Bogi naj svesteshemi se zelo naj mensha hujdoba ne dopadne.

Pred svojo smertjo je Mojsefh vse Israelfke otroke prisval ino s' totimi besedami od njih slovo vsel: Glejte v' to ti púshaví morem vmreti, ino ne pridem prek Jordana; vi pa bote obezhano semlo dobili; ostanite svojemi Gospodi Bogi svešti, kerí je teliko dobrot nad vami vzhinil, ino sdershavajte njegove sapovedi. Na tó fhe jím rezhe: Bog vas h Gospod bode vam s' vas hih bratov preroka obúdil, kerí med vami ga ne bode pošlúshal, bode is lúdstva lozhen. Po tem je Mojsefh po Boshjemi poveljenji na Josueta roko poloshil, ino ga pred lúdstvo postavil s' poveljenjom, naj so jèmi pokorni. Na tó je shel po Boshji sapovedi Mojsefh na goro Nebo, tam se jèmi Bog prikashe, ino jèmi pokashe zelo Kanaánfko deshélo rekozh: Tota semla je, kero sem Abrahami, Isaki ino Jakobi s' prifego obezhal, sdaj jò s' svojimi ozhmi vidish, v' njo pa ne bos h prifhel; možno se je rasveselil, da je deshélo le vidil, fhe bole pa sa svojega lúdstva volo, kero jò bode zelo dosegnulo, je hvalil Bogi ino vmerel frezhen ino blashen, ino je od angelov v' fkrivnem mestí pokopan.

Tak vmerje poboshen, tak se lozhi Boga-bojézhi zhlovek s' tote semle.

33. Idenje Israelfkega lúdstva v' obezha
no deshelo.

Ob svojem zhasi je Josue s' velikimi
zhúdeshi Israelze is púfhave v' obezhanó
deshelo pelal: Jordanska voda, kera Ka-
naánfko od púfháve lozhi, se je rasde-
lala na Josuetovo doteknenje, ino po sú-
hem so fhli fkos. Sidína Jerihovskega
mesta se je na píshavkin glas poderla,
ino oblegli so mesto. Kanaanze, strašh-
ne gresfnike je Josue obladal, ino de-
shelo na dvanajst fianov rasloznil; deshé-
la je lepa, vséga poredna bila, tak da so
pravili: „Mleko ino méd v' njej tezhe”.
Tak je Bog rasveselil dugo teshàveno
lúdstvo.

Túdi nam je deshela obezhana, s'he
bolfha, kak posvetna Kanaánfka
semļa, rezhem: Nebo, toto Bosh-
jo obezhanje imejmo v' svojih ser-
zah, vse shive dneve na semli,
ino se fkerbmo tá priti, tam je
veselje, tam našho vezhno prebi-
valifhe.

34. Josuetova smert.

Josue bliso sto ino deset let star je
v' kratkem pred smertjo posval Israelze

opomínozh, naj so Bogi sa dosegnjene
dobrote hvalni ino pokorni, da jih kde
ne svershe is lepe deshéle, ino se je na
to lozhil is totega sveta f' terdim vuj-
panjom na bolfho shivljenje.

Kak je opominjal Josue Israelze, bod-
mo túdi mi Bogi hvalni ino po-
korni, ino ne bomo is deshéle
vezhnega veselja isbrifani.

35. Ladavzi Israelfkega lúdstva po Jo- suetovi smerti.

Po Josuetovi smerti so spervizh is
lúdstva sebrani starefhi iméli ladanje, po
tém pa so sodezi ravnali Israelze, med ke-
rimi sí posebno saponimo Helia ino nje-
gova fina; ali Israelzi so posabili Bogi
biti hvalni ino svojim naprepostavlenim
pokorni, ino so si sato túdi kashtige pri-
pravili, kak jim je Josue she naprej po-
vedal.

Zhi smo Bogi nehvalni ino nepokorni,
túdi naf zhaka kashtiga.

36. Heli ino njegova fina.

Heliova fina Ofni ino Fineés sta bila tak hujdobna, da sta zeto pri Boshji slúshbi líudi motila; njúni ozha iva je vezokrat opominjal, alipa premalo ostro, sato je Bog, kerí vse sna, ino vsako hujdobo kashtiga, ne sadošta ostréga ozho Helia ino njegova hujdobna fina f' smertjo pokashtigal.

Vúzhmo se f' tega, kak dobro je, zhi so starshi ino naprej postavljeni mudro ostri na otroke ino podloshne; kajti strashno kashtiga Bog neostre starshé ino hujdobne otroke.

Shterti zhas.

Od sazhetka Israelfkih kralov do preselenja Shidovov v' Babilon ino Asirjo.

37. Kral Savel.

Shidovi od dneva do dneva f' sozezi nedovolneshi, so sadnizh, kak drúge deshéle, túdi svojega ktala hteli iméti;

ino Bog je njihove shele spunil. Pervi njihov kral je bil Savel is Benjaminovega pokolenja, v' sazhetki svojega kralúvanja pobóshen ino dober, sato túdi frezhen, potém pa prelamavez Boshjih sa-povedi, prevseten na svoj kralovski frezhen stan, sato pa túdi od Boga saver-shen, ino nefrezhen zelo na smert.

Vúzhmo se f' tega, da poboshnega ino ponishnega Bog svifha, pre-vsetnega pa ponisha.

38. Kral David.

Namesto Savla si je sebral Bog Davida, Isajfovèga naj mlajšhega sina v' Betlehemi, sa krala. Enkrat kda je ravno pafel on ovze, je Samuel od Boga po-flan prifhel v' njegovega ozhé hram, ga velí domo posvati, vsème na to roshizh s' oljom, ino ga na fredi njegovih bratov pomashe sa krala, ino Boshji Dúh je od-saj bil v' njemi; vúzhmo se f' tega, da svifha Bog túdi zelo pafira na pafhi, zhi je poboshen, ino to je bil posebno David; kajti prevéno ino rad je Boshje dela, funze, mefez, svesde, ino vse, kaj je okoli njega bilo, premifhlaval, ino na to s' ozhmi proti nebi, ino f' fklenjenimi

rokami molil, si na svoji zitri igral ino poboshno popéval.

Davidi ednako Boshje rezhi túdi mi premifhlavajmo, ino se fkos to nablifhavajmo k' molitvi ino lúbavi proti Bogi.

39. Davidovo kralovfko shivljenje:

Kral David je prebival v' Jerusalemi, bil dobrotliv proti svojim podloshnim, imél serze puno lúbavi ino poboshnosti proti Bogi, ino se je možno fkerbel, svojo lúdfivo Boga-bojezho, pravizhno ino srezhno narediti; sveto písmo ga sato imenúje mosha po Boshjemi serzi; ino jèmi je dal mozh, zelo bodozhe rezhi vediti, ino lúdfivi nasvezhavati, ino jèmi je obezhal, da se is njegovega pokolenja narodi kral, kerega kralefivi ne bode konza, ino je f' tém pomenil Kristufha, svojega edinorojenega.

Po Davidi se vúzhmo lúbav proti Bogi ino blifhnemi, ino Kristufhovega vezhnega kralefiva otroki bomo.

40. Kral Salomon.

Po Davidi je v' Israeli Davidov sin Salomon bil kral. Na smertni posteli ga je ozha blagoslavil, ino svešto opomenul Bogi slúshiti, ino Salomon je túdi Boga lúbil; sato pá se je njemi Bog túdi enkrat v' senji prikasal, rekozh: Prosi, ' kaj zhefh, ino dobil bofh, ino Salomon je ne profil bogastva, ne zhafti, temozh mudrost, to je, mozh svoje dushnosti sposnati, ino lúdstvo mudro ravnati, ino se Bogi dopadnuti. To se je Bogi dopadnulo, ino jemi je obezhal: Mudrost bom ti dal, kere s'he je ne eden kral ne imél, ne imá, ino ne bode imél, túdi pa bogastvo, zhaft, ino dugo shivljenje.

Mudrost ino krepost sta vseh dobrot naj vishifhe, prosimo sa tote vsaki den, ino vse drúgo bode nam Bog priloshil.

41. Salomouovo kralovsko shivljenje:

Lepo je bilo Salomonovo kralüvanje, frezhno njegovo spozhinjanje, pravizhno njegovo rasfódenje; krali ino knefi so se zhüdivali nad njegovo mudrostjo; kajti Boshji blagoslav je bil s' njim. On je

v' Jerusalemi na poveljenje svojega ozhé postavil imenitno zirkvo, ino v' njej tak drago vse poslazhil, da jì ednake na semli nega, ino je Shidove opominjal tam pravega Boga moliti,

Vezhnemi Bogi na flavo ino febi k' hafki tüdi mi imámo edno vseh naj imenitnešho, Boshjo zirkvo na semli, v' njej molmo tüdi mi pravega Boga.

42. Konez Salomonovega kralüvanja.

Kak lepo je Salomonovo kralüvanje v' sazhetki bilo, tak nefrezhno jè posnej vidimo. Padnul je v' grehe, Boshja milost ga je sato odstavila; vse, kaj se je prej blifhílo, se je sgúbilo, ino prifhle fo teshave, ravno, kak nad krala, tak tüdi nad zelo njegovo lüdstvo, ino imenitno njegovo kralestvo se je po njegovi smerti sa kralüvanja njegovega fina Roboama raslozhilo, deset stanov v' semlo Israel, dva v' semlo Juda.

Zhi gref hímó, fhkodimo febi, ino dostakrat tüdi svojemi blishnemi.

43. Ahab, kral v' semli Israel.

Naj hujšhi vseh kralov v' semli Israel je bil Ahab; on je zelo is brünza dal kep sleti, jèmi priloshil imé Bal, ali Bel, to je, Bog, ino je toti kep, kak pravega Boga ne le sam molil, temozh tüdi lüdfstvo primärjal; padnul pa je sato tüdi v' strafhno kafhtigo s' lüdftvom red.

Le eden Bog je, vfegamogózhen fvo-ritel ino sdershitel vseh rezhi; svün njega ne imejmo Boga.

44. Manafesh, kral v' semli Juda.

Med vfemi dvajstimi krali, kere je semla Juda od Roboama do preselenja v' Babilon iméla, si posebno saponimo Manafesha, ki je sa svoje grehe možno pokoro vzhinil; kajti vse, kaj je v' sazhétki svojega kralüvanja hujdega vzhinil, je sadnizh s' lepim sadershanjom popravitil ifkal.

Po njemi se vüzhmo grefhniki, pokoro delati.

45. Od prerokov.

Preroki so bili poboshni moshi, ker so s' Boshjo pripomozhjo ljudem bodozhe rezhi nasvezhaval ino posebno gresnim Shidovom pravili, kaj je zhaka, zhi se pobolshajo, ino kaj je dojde, zhi se ne povernejo. Naj imenitneshi so bili, Eliafh, Eliseufh, Daniel.

Namesto prerokov v' nashih dnevih so posebno duhovni ino vsi mudri vuzhiteli, ker na Boshje sapovedi ino po njih pravizo vuzhijo, njim bodmo pokorni.

46. Prerok Eliafh.

Eliafh je v' dnevih krala Ahaba shivel, ino vidivshi Ahabovo ino njegovega ludstva nepoboshno shivljenje, je po Boshjemi poveljenji stopil pred krala rekozh: Kak resnizhno shivi Gospod, Israelski Bog, pred kerim stojim, ino f' tobo govorim, tak gotovo ne bode desha ne rose na vashe pola, dokelizh ne povem. Kral Ahab ga je sato ifkal vmo riti; Eliafh pa je na Boshjo sapoved odishel na Karitski potok, ino Bog ga je tam fkos vtizhe hranil ino f' potozhno vodo napajal.

Tak fkerbí Bog sa fvojega flüshebni-
ka, kerí sa pravíze volo pregan-
janje terpí.

47. Prerok Eliafh v' Sarepti.

Dugo je bil Eliafh na Karitfkemi
potoki, kda pà se je sadnizh tüdi toti
posüfhil, ga je poslal Bog v' Sarepto
k' vdovi; kda proti mestí pride, jó rav-
no vidi derva brati, ino jì rezhe: Prinesi
mi vode, tüdi pa kos krüha: rezhe vdo-
va: Vode tí ferza rada dam, ali krüha,
kak resnizhno Bog shiví, ne smorem;
sam prah mele, ino neko kaplo olja fhe
glefhtam, ino ravno nabiram derva, fhe
to sebi ino svojemi fini spezhti, pojesti
ino satém vmreti. Rezhe jì Eliafh: Ne
fkerbi sa jüter, le spezhi, ino daj tüdi
meni jesti; jéli so vsi, se nasitili, ino hva-
lili Boga, ino mele ino olja je iméla od-
sdaj vdova poredno.

Tak plazha Bog, kaj na potrebnemi
blishnemi dobrega s' dobrim fer-
zom vzhinímo, zhi ne v' totemi,
gotovo v' drügemi shivlenji,

48. Eliaf'h poverne Israelze.

Kda so Shidovi she tri leta ino fhti-ri meseze ne vezh desha, ne rose dobili, ino od dneva do dneva strafhnefhe nevole po zeli svoji desheli vidli, so sazhé-li na pravega Boga drügozh mifliti. Eliaf'h na to po Boshjemi poveljenji pride f' Sarepte nasaj v' deshélo k' krali rekozh: Seberi vef Israel, tüdi vse Balove (lashlive) preroke ino zhastitele na Karmelfki breg, ino tüdi dva vola; ednega naj Balovi (lashlivi) preroki vsemiemo, rasfekajo ino na ne vujshgane derva denejo, s' ovim pa bom ednako tüdi ja vzhinil; vfi sovmo na to, vfaki k' svojem Bogi, naj ogen s' neba da, ino na kerih aldov padne, tiftih Bog je pravizhen. „Prav tak.“ so vfi krizhali; Balovi preroki na to vsemejo vola, ino vzhinijo s' njim po Eliaf'hovem sapovedanji, ino so po svoji navadi zeli den okoli aldova skakali, se bili, ino sasàvali na svojega Boga, naj bi je oflüfhal, ino ogen na aldov poslal; ali ne se je sgodilo. Vezhér pa je sebral tüdi Eliaf'h svojo lüdstvo, vsel dvanajst kamnov na opomín dvanajst Israelfkiñ stanov, drügozh Gospodov rasvershen altár sesidal, skopal okoli njega jamo, djal vola na ne podshgane derva, püftil s' vo-

do poléti aldov ino derva tak, da je na vse strane tekla ino zelo jamo napunila, nato je stopil pred altár ino molil. „O Gospod, pravi Bog! kerega tebe so Abraham, Isak, ino Jakob molili, oflúshaj me, ino daj vedozh dneš, da si Israelfki Bog.“ Prezi na to je padnul ogen s' neba, seshgal aldov, derva, altár, ino zelo vodo v' jami, ino kak hitro je lúdstvo to vglédalo, je na oblizhje spadnulo, rekozh: Na kerega se je Eliafh sasával, le toti je pravi Bog, le tega molmo; Balove preroke je potem dal Eliafh poloviti, ino vsi so prifhli ob shivlenje, ino prezi potem je dobila deshéla desh, na kerega so tak dolgo zhakali.

Kak je teshavil Bog krivoverne Israele, naj bi se fkos to nasaj k' nje mi obernulli, tak fhe v' sdajnih zhasih poshíla nevole kres, naf greshne, ino naf fkos nje vabi na pokoro.

49. Prerok Eliseufh.

Eliseufh od Eliafha sa preroka posvan, je enkrat Betulfkega mesta dezi, da so ga sa starosti volo sanizhávali, strashno kashtigo popretil, ino sgodilo se je

tüdi: Dva medveda sta is loga nad dezo
prifhla ino jè dofta rastergala.

Vüzhmo se is tega stare lüdi poshtüva-
ti, naj tüdi naf kdé Bog ne kafh-
tiga.

Peti zhas.

Od preselenja Shidovov v' Babilon
ino Afirjo do njihovega odpüshenja
od tamdod.

50. Boshja kafhtiga nad Shidovi f'kos
preselenje.

Sadnizh je tüdi prerokov vüzhenje
pri Shidovstvi bilo sobstoj, sato je jè
Bog f' tèm kafhtigal: Prifhla je vojska
v' njihove deshéle, ino odpélala Israélze
v' Afirsko, Jude v' Babilonsko voso, ino
zeli Jerusalem ino imenitno zirkvo poro-
bila ino saterla.

Tak kafhtiga Bog lüdi, ker, zhi rav-
no jè dofta krat zhé povernuti, le
hujdobni oftanejo.

51. Tobiasfh vlovlen na Afirškem.

Med vsimi na Afirškem vlovlenimi Israelzi je Tobiasfhovo sadershanje posebno imenitno: Hodil je med svojimi redvlovlenimi Israelzi, kak pravi priatelj, jè opominjal, ino odshalüval, ino njim na pomózh bil, kde je mogel; hranil je gladne, oblazhil nage, pokápal mertve f' posebno radoſtjo; ravno fkos to pa se je pri Salmanafari Afirškem krali tüdi tak sameril, da jemi je vſo gleſhtvo odvſel, ino ga vmoriti iſkal. Tobiasfh je sato mogel ſiromák odbeshati, ino se f' ſvojo sheno ino ſinom pri dobrih lüdeh sdershavati; ali Bog ga je ne odstabil. Kral Salmanafar je ſkoro po tém vmerel; Tobiasfh je ſlobodno priſhel domo, ino dobil vſo ſvojo gleſhtvo nasaj; ali v' drügo nevolu je padnul; oflepnul je, ino miſlizh, da she v' kratkem more vmreti, je poſval ſvojega ſina ino jèmi rekel:

Moj ſin! poſhtüvaj ſvojo mater, dokelizh ſhiví, ino miſli, keliko je sa tebe volo preſtala; kda vmerje, jò polek mene pokopaj.

Mej vſe ſvoje shive dneve Boga pred ozhmi, da nikoli v' greh ne dovolifh ino ne vzhiniſh, kaj je proti Boſhjim ſapovedam.

Davaj f' svojega gleshtva srotam; mas h dosta, daj dosta, mas h malo, daj tüdi s' malega rad.

Ne bodi shalofen; kajti glej, zhiravno imámo fromazhko shivljenje, bomo iméli dosta dobrega, zhi se Boga bojímo, grehe odmetavamo, ino pravizhno delamo.

Ali ne je Tobias h prezi na to vmerel, temozh f'he dosta veselja na svojemí fini doshivel. Enkrat je poslal Tobias h svojega sina v' Rages na Madiansko enega siarega duga noterjemat. V' njegovemi ta-idenji se pridrüshi angel Gabriel, ino gre s' njim v' podobi mladenizha, ino Tobias hov sin ga je ne posnal, ino ga pojdozh pela k' enemi njegovih rodvinfskih, kerí je edíno zher ino dosta gleshtva imél, ino sgodilo se je po Boshji voli, da se je mladi Tobias h s' njo oshenil. Prezi po tem se angel ino Tobias h oberneta domo, ino kak sta prifhla, so se vsi možhno rasveselili; on po angelovemí poveljenji s' ribjim shuzhom pomashe ozhine ozhí, ino taki je ozha vidil. Teli-ko veselja je Bog totim poboshnim ljudem dal.

Tüdi sa nas fkerbí Bog, lübmó ga sato.

52. Daniel ne Babilonfkem vlovlen.

Ravno, kak s' Israelfkim, se je tüdi s' Judovfkim kraleftvom sa grehov volo sgodilo. Nabuhodonor Babilonfki kral je f' svojo vojsko v' Judovfko kraleftvo prifhel, Jerusalem porobil, ino f' zirkvo red poshgäl ino krala ino vse prebivavze v' semli Juda vlovil ino v' Babilon odpelal. Med totimi so tüdi bili neki otroki kralovfkega ino kneskega pokolenja, med kerimi naj poshtenéfhe si je kral sa flüshebnike svolil. Daniel je med vfemi otroki Jude naj poshtenéfhi, ino sato krali posebno dopadlivi bil, ali ne dugo; kajti Babilonzi, med kerimi so Judi vlovleni bili, so tak hujdobno shivéli, da so zelo neshive rezhi ino divje stvari molili, kak pravega Boga. Daniel, svefci Boshji flüshebniik je jè sato vezhkrat podvüzhitihtel, ino si je f' tem teliko sovrashtva naredil, da so ga vseli ino v' jamo med grisezhe lebe vergli, naj bi ga rastergali, ali Bog ga je obarval na írédi lebov; kda so Babilonzi toti zhüdesht vidli, so se vfi k' pravemi Bogi obernulli.

Vüzhmo se is tega Boshjo fkerb nad pravizhnim.

Sheſti zhaſ.

Od odpüſhenja Shidovov is Babilon-
fkega ino Afirſkega do Kriftuſha.

53. Jerusalem ino zirkva ſe drügozh
poſtavita.

Ne dugo po zhüdeſhi s' Danielom
je Perſovſki kral Zirufh Babilonſko ino
Afirſko kraleſtvo porobil, ino tam vlov-
lene Israelze ino Jude oſlobodil ſ' pove-
lenjom: Vſaki, kerik' Boſhjemi lüdfivi
ſliſhi, idi v' Jerusalem Goſpodove zirkve
ſtavit, ino dam vam ſlate ino freberne
poſodbe, kere vam je Nabuhodonosor od-
vsél, ino sdaj ja mám, naſaj. Doſidali ſo
tüdi zirkvo lepo, kak ſo preroki pravili;
ino po doſidanji zirkve ſo tüdi ſazhéli
meſto ſtaviti, ali s' oroſhjom v' rokah;
kajti bliſhni krivoverti ſo preveno tá ſi-
lili.

Vüzhmo ſe is tega lübauv proti ſvoji
domovíni.

54. Sedem Mahabejſkih bratov.

Kratki zhaſ po povernenji v' ſvojo
domovino, kero ſe je ſedemdeſet let po

vlovlenji na Afirsko ino Babilonfko sgo-
dilo, so Shidovi shiveli Bogi pokorni,
ino tizháf so bili tudi v' miri, ali f'koro
po tém so drügozh v' grehe padnuli, ino
sato snovizh v' oblast svojih sovrashni-
kov prifhli. Antiohus Sirski kral je po-
robil Jerusalem, odvsel sveto posodbo,
ino jè je se vso oblastjo na lashlive bo-
ge vervati filil. Dosta jih je tudi krali do-
vilo. Mahabejska mati f' sedmimi lini pà
je rajshí vso teshávo preterpéla, kak
Boshjo sapoved prelomila.

Vüzhmo se is tega, tudi tak svefci v'
spunenji Boshjih sapovedi biti.

55. Sadni dnevi Shidovfkega lüdstva.

Po Antiohovi smerti f'he en zhas so
iméli Shidovi is svojega pokolenja krale;
ali f'koro se je to dokonzhalo. Rimfka,
tistega zhafa naj imenitnesha vojfka je
padnula v' Shidovfko semlo, ino si zelo
Shidovfko podvergla, ino je mesto Shi-
dovfkega krala postavila sa deshelfkega
oblastnika Herodesha, svündeshelnika. Tak
se je Shidovfko ladanje fkunzhalo, ino
priblishal se je zhas, kde je priti imél
obezhan odreshitel vseh narodov, ker bi

vse bojshe ravnal; ino on je tüdi pri-
fhel, ino se sove Jesufh Kristufh fin
Boshji.

Ravno, kak se je Shidovsko kralestvo
rasipalo, bode se enkrat tüdi vie,
kaj je posvetno, skonzhalo, ino
prifhel bode itak Jesufh Kristufh,
fin Boshji, ali ne kak odreshitel,
temozh kak pravizhni soditel.

Konez

svetega pisma sodeb

is starega zakona.

Sapopádek

svetega písmá s godeb is starega sakona.

Pervi zhas.

Od stvoritbe sveta do Abrahama.

	Stran.
1. Svet ino njegova starost.....	4
2. Stvoritbe zhas.....	5
3. Stvoritbe red.....	6
4. Poslanenje pervega zhloveka.....	6
5. Imé ino stan pervega zhloveka.....	7
6. Boshja milost nad grešnim zhlovezh- tvom	8
7. Adamovi otroki.....	8
8. Kajn vmoritel svojega brata.....	9
9. Adamov sin Set.....	9
10. Potóp	10
11. Dokonzhanje potópa.....	11

12. Noëtovo shivljenje po potopi 12
 13. Babel, ali jesikov smozhenje..... 12

Drügi zhas.

Od Abrahama do Mojsefha.

14. Abraham na fredi hujdobnih pravizhen 13
 15. Abrahamova mirovitnost..... 14
 16. Sakonzhanje Sodomf kega mesta..... 15
 17. Abrahamova pokornost..... 16
 18. Abrahamovi otroki 17
 19. Jakobovi otroki..... 17
 20. Joshef na Egiptofkem..... 18
 21. Joshef nedushno v' vosi..... 18
 22. Joshef is vose vset ino svifhan..... 19
 23. Glad na Egiptofkem ino Kanaanfkem 21
 24. Joshef se da svojim bratom v' snanje 21
 25. Joshefov ozha posvan na Egiptofko.. 22
 26. Jakobova smert..... 23
 27. Joshefova smert..... 23

Tretji zhas.

Od Mojsefa do sazhetka Israelfkih kralov.

Stran.

28. Teshave Jakobovih finov na Egiptof kem 24
29. Mojsefh ofloboditel Israelfkega ludstva is Egiptofkih teshav 25
30. Boshji zhudeshi fkos Mojsefa v' puhavi 27
31. Boshje sapovedi ino nesvoftost ludstva proti njim 28
32. Mojsefhova smert 29
33. Idenje Israelfkega ludstva v' obezhanosho deshele 31
34. Josuetova smert 31
35. Ladavzi Israelfkega ludstva po Josuetovi smerti 32
36. Heli ino njegova fina 33

Shterti zhas.

Od sazhetka Israelfkih kralov do prelenja Shidovov v' Babilon ino Afirjo.

37. Kral Savel 33
38. Kral David 34

39. Davidovo kralovsko shivljenje..... 35
 40. Kral Salomon..... 36
 41. Salomonovo kralovsko shivljenje..... 36
 42. Konez Salomonovega kralüvanja..... 37
 43. Ahab, kral v' semli Israel..... 38
 44. Manafefh, kral v' semli Juda..... 38
 45. Od prerókov..... 39
 46. Prerok Eliafh..... 39
 47. Prerok Eliafh v' Sarepti..... 40
 48. Eliafh poverne Israelze..... 41
 49. Prerók Eliseufh..... 42

Peti zhaf.

Od preselenja Shidovov v' Babilon ino
 Afirjo, do njihovega odpüshenja od
 tamdod.

50. Boshja kafhtiga nad Shidovi fkos
 preselenje..... 43
 51. Tobiafh vlovlen na Afirskem..... 44
 52. Daniel na Babilonfkem vlovlen..... 46

Sheſti zhaſ.

Od odpuſhenja Shidovov is Babilonſke-
ga ino Afirſkega do Kriftuſha.

Stran.

53. Zirufh oſlobodi Shidove is vlovlen
ja, ino jim veli Jeruſalem ino zirkvo
drügozh poſtaviti 47
54. Sedem Mahabeſkih bratov 47
55. Sadni dnevi *Shidovſkega* lüdtva 48
-

Šest zhas.

---

*S pifmenzami
A N D R E A L E Y K A M A
V' GRADZI.

Vedozh-danje.

V' Radgoni, pri Alojsji Wajzingeri,
knigári so dobíti:

Dainko, A B C, kratki názhin k' flo-
venfkemi branji. 1818.

— , Evangelji na vse nedele ino fvetke
fkos leto, pobol'hani ino drügo-
krat na fvetlo dani. 1818.

— , Pefem pri veliki mefhi. 1818.

— , Knishiza poboshnosti sa mlade
ino doráfhene Kristjane, pobol-
fhana ino drügokrat na fvetlo
dana. 1820.

— , Sgodbe fvetega pífma is ftarega
ino novega sakona. I^{vi} del, fve-
tega pífma sgodbe is ftarega
sakona. 1821.

Küsmizh, Evangelji na vse nedele ino
fvetke zelega leta. 1821.

— , Molitvena kniga sa vsakega
Kristjana. 1821.

— , A B C sa flovenze na Vo-
gerškem.

